

1. domácí úlohy - Markovovský proces

do 2. listopadu 2022

**Úloha 1.** Mějme ireducibilní aperiodický Markovovský proces s maticí přechodu  $P$ . Ukažte, že

- a) pro každé  $i$  a  $j$  existuje  $M$  takové, že pro všechna  $t \geq M$ ,  $p_{i,j}^{(t)} > 0$ .
- b) existuje  $M$  takové že pro všechna  $t > M$ ,  $\min_{i,j} p_{i,j}^{(t)} > 0$ .
- c) existuje  $M$  takové, že  $\inf_{t \geq M} \min_{i,j} p_{i,j}^{(t)} > 0$ .

(První dvě tvrzení by měla být dokázána bez použití vět o Markovovských procesech.)

**Úloha 2.** Uvažujme Markovovský proces  $X_0, X_1, X_2, \dots$  se stavy  $\{1, 2, 3\}$  a maticí přechodu  $P$ . Nalezněte funkci  $f : \{1, 2, 3\} \rightarrow \{1, 2\}$  a matici  $P$  takovou, že  $f(X_0), f(X_1), f(X_2), \dots$  není Markovovský proces.

**Úloha 3.**

- a) Nalezněte Markovovský proces, který má dvě různé stacionární distribuce.
- b) Za použití faktu, že aperiodický a ireducibilní Markovovský proces má právě jednu stacionární distribuci, ukažte, že každý ireducibilní Markovovský proces má právě jednu stacionární distribuci.

**Úloha 4.** Uvažujme pohyb krále po šachovnici: v každém kroku náhodně uniformě vybereme jeden z jeho možných tahů a ten provedeme. Definujte příslušný Markovovský proces a nalezněte jeho stacionární distribuci.

**Úloha 5.** Mějme klobouk s pěti míčky různých barev. Provádíme následující náhodný proces: z klobouku vytáhneme náhodně míček a po něm náhodně druhý, který přebarvíme na barvu toho prvního. Jaká je očekávaná doba než budou všechny míčky stejné barvy? Použijte co nejjednodušší výpočet a analyzujte proces se stavy  $(1, 1, 1, 1, 1)$ ,  $(2, 1, 1, 1)$ ,  $(2, 2, 1)$ ,  $(3, 1, 1)$ ,  $(3, 2)$ ,  $(4, 1)$ ,  $(5)$ .